

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Vattentjänstplan för Sala kommun

BAKGRUND

Enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) ska samtliga kommuner ta fram och ajourhålla en vattentjänstplan. En vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses och vilka åtgärder som behöver vidtas för att upprätthålla funktionen i allmänna VA-anläggningar vid skyfall.

Vattentjänstplanen ska hanteras på samma sätt som andra planer som lyder under plan- och bygglagen, och processen för vattentjänstplanen blir därför lik den för översiktsplanen. Det innebär bland annat att vattentjänstplanen ska samrådas och granskas innan antagande i kommunfullmäktige. Liksom en översiktsplan är vattentjänstplanen inte juridiskt bindande utan vägledande.

Sala kommuns vattentjänstplan bygger till stor del vidare på kommunens befintliga Vatten- och avloppsplan från 2021 men innehåller kompletteringar i enlighet med de nya bestämmelserna i LAV.

Samråd om vattentjänstplanen pågick 6 maj till 27 maj 2024. Under den här tiden fanns handlingarna tillgängliga på Sala.se samt på Medborgarkontoret. Yttranden har inkommit från Länsstyrelsen i Västmanland samt från Sala kommuns Bygg- och miljönämnd.

Länsstyrelsen i Västmanland

Samråd om vattentjänstplan för Sala kommun

Kommunens ärendenummer: 2024/222

Beskrivning av ärendet

Sala kommun har sänt sitt förslag till vattentjänstplan för kommunen till Länsstyrelsen för samråd.

Vattentjänstplanens syfte

Vattentjänstplanens syfte är att tydliggöra kommunens planering för den allmänna VA-försörjningen och vilka åtgärder som kan komma att behöva vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid kraftiga skyfall.

Planens innehåll och geografiska avgränsning

Sala kommuns vattentjänstplan bygger vidare på kommunens VA-plan från 2021 och innehåller de kompletteringar som krävs i enlighet med de nya bestämmelserna i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, LAV. Vattentjänstplanen innehåller en kartläggning av den allmänna VA-anläggningens sårbarhet vid skyfall, en sammanställning över åtgärder som krävs för att avhjälpa identifierade sårbarheter samt fastställer hur behovsbedömningar för allmänt VA ska genomföras framgent.

Förhållande till andra plandokument

Samrådsförslag till vattentjänstplan för Sala kommun går i linje med kommunens gällande översiktsplan från 2023, *Översiktsplan för Sala Kommun 2050-ÖP 2050*. Likaså går förslaget till vattentjänstplan i linje med kommunens gällande VA-plan från 2021 då denna legat till grund för framtagandet av vattentjänstplanen.

Länsstyrelsens synpunkter - råd enligt 6§ lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

Vattentjänstplanens innehåll och avgränsning

Vattentjänstplanen för Sala kommun hänvisar i många fall till innehållet i kommunens befintliga vatten- och avloppsplan (VA-plan). VA-planen har inte ingått i remissen varför Länsstyrelsen inte kan yttra sig över innehållet i den befintliga VA-planen. Länsstyrelsens synpunkter handlar därför om vad kommunen bör beakta i det fortsatta arbetet med att införliva VA-planen i vattentjänstplanen.

Huvuddelen av de redovisade åtgärderna i vattentjänstplanen saknar tidplan. För merparten av åtgärderna som anges i vattentjänstplanen hänvisas till VA-planen.

Kommunen anger vidare att vattentjänstplanen ska revideras årligen. Länsstyrelsen anser att det är positivt att vattentjänstplanen följs upp och revideras med ett kortare intervall än vart fjärde år. Länsstyrelsen anser att nästa vattentjänstplan ska innehålla tydliga åtgärder med tidplaner knutna till åtgärderna. Detta för att få till en kontinuitet i arbetet med vattentjänstplanen och för att kunna tillsätta tillräckliga resurser för genomförandet av de planerade åtgärderna.

Länsstyrelsen vill göra kommunen uppmärksam på att framtagandet av en ny, eller ändring av en befintlig vattentjänstplan, kräver ett nytt samrådsförfarande och att även ändringar ska beslutas av kommunfullmäktige. Detta framgår av 6a § och 6c § i LAV.

Sala kommuns svar: Sala kommun avser inte att revidera vattentjänstplanen årligen. Vattenplanens avsnitt 1.3 *Revidering och uppföljning* är otydligt formulerat och kommer att ses över inför granskning.

Avgränsning av framtida vattentjänstplan

Då kommunens VA-plan planeras att införlivas i vattentjänstplanen anser Länsstyrelsen att avgränsningen av dagens vattentjänstplan är acceptabel. Det är däremot oklart när VA-planen ska uppdateras och vara införlivad i vattentjänstplanen. Vattentjänstplanen bör därför innehålla en tidplan för uppdateringen och införlivandet av VA-planen. Länsstyrelsen anser att en framtida dagvattenplan även bör ingå i vattentjänstplanen.

Länsstyrelsen anser att den efterföljande vattentjänstplanen bör omfatta hela kommunen, även bebyggelse som inte har pekats ut som möjliga verksamhetsområden. På så sätt tydliggörs kommunens bedömning kring behovet av allmänna vattentjänster för all bebyggelse i kommunen. Nästa vattentjänstplanen bör därför även peka ut vilka områden i kommunen där kommunen bedömer att enskilda lösningar för vattentjänster är acceptabla och där kommunen bedömer att man inte har ett ansvar enligt 6 § LAV. Skälen till kommunens bedömning bör framgå för respektive område.

I de fortsatta utredningarna avseende både dagvatten- och spillvattensystemet anser Länsstyrelsen att en bedömning av utsläppens påverkan på de aktuella recipienterna bör ingå. Detta för att åtgärder där det finns störst behov ska kunna prioriteras. Kommunen bör i utredningarna identifiera vilka recipienter som är särskilt känsliga för utsläpp ur miljö- eller hälsosynpunkt. Detta kan exempelvis gälla dagvattenutsläpp eller

bräddningar som sker till särskilt skyddsvärda vattendrag eller nära badplatser.

Erfarenheterna från 2023 års skyfall bör även kunna kompletteras med känd kunskap om problemområden, där ledningar går fulla, uppgifter om frekventa bräddningar etc.

Sala kommuns svar: Sala kommun tackar för synpunkterna. Planering för VA-försörjning i hela Sala kommun, inom och utanför verksamhetsområden, finns i kommunens VA-plan. Under VA-planens framtagande beaktades särskilt känsliga naturmiljöer och badplatser. Gällande införlivande av dagvattenplan i vattentjänstplanen kommer det att övervägas vid kommande revidering. Erfarenheterna från 2023 års skyfall samt intern kännedom om problemområden har tagits i beaktande vid kartläggningen av VA-anläggningens sårbarhet för skyfall.

Klimatanpassning

För att vattentjänstplanen ska bli ett stöd för kommunens samlade arbete och anpassas till de lokala förutsättningarna, anser Länsstyrelsen att alla relevanta klimataspekter bör ingå i de fortsatta utredningarna. Exempel på det är torka avseende dricksvattenförsörjning och översvämning/högt vattenstånd gällande dagvattenhantering och omhändertagande av spillvatten.

Sala kommuns svar: Sala kommun inser vikten av att samtliga aspekter av klimatförändringen tas i beaktande i arbetet med att säkra en långsiktigt hållbar VA-försörjning. Om detta kommer att ske inom ramarna för revidering av vattentjänstplanen eller i ett annat styrdokument är inte beslutat.

Föreslagna åtgärder och dess påverkan på kulturmiljön

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att åtgärder för att exempelvis förebygga klimatförändringar eller för att förhindra översvämningar kan påverka Sala silvergruvas vattendammsystem, riksintresset för kulturmiljö, fornlämningar och byggnadsminnen. Länsstyrelsen bedömer att det i planen bör framgå att det behöver tas fram utredningar som visar på konsekvenser av åtgärderna och hur hänsyn ska tas till ovan nämnda kulturmiljövården. Länsstyrelsen vill också upplysa om att det är ett komplext vattendammsystem som kan påverkas oavsett om åtgärden planeras utföras i närheten eller längre bort då systemet hänger ihop.

Sala kommuns svar: Vi tackar för synpunkten.

Framtida arbeten

Länsstyrelsen deltar gärna som stöd vid uppdateringen av kommunens vattentjänstplan gällande bedömningen av kommunens ansvar enligt 6 § LAV.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Med den information Länsstyrelsen har idag, delar Länsstyrelsen kommunens bedömning att vattentjänstplanen inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan såsom avses i 6 kap. miljöbalken (1998:808).

Denna bedömning gör Länsstyrelsen utifrån att Sala kommuns vattentjänstplan framför allt innehåller en nulägesredogörelse för den allmänna försörjningen av vattentjänster. Det förslag på åtgärder som redovisas i vattentjänstplanen redogör för vad som behöver göras men fastslår inte hur, det vill säga talar inte om vilken teknisk lösning som ska användas eller eventuellt markanspråk som behöver göras. Åtgärderna kommer att utredas vidare i respektive åtgärdsprojekt.

Bygg- och miljönämnden, Sala kommun

Samrådsyttrande över förslag till vattentjänstplan för Sala kommun

Bygg- och miljönämnden har för samråd fått ett förslag till en vattentjänstplan för Sala kommun (diarienumr: 2024/222). Planen är utskickad på samråd till 2024-05-27. Bygg- och miljönämnden har fått förlängd svarstid till nämndens sammanträde 2024-06-11.

Bakgrunden till framtagandet av vattentjänstplanen är Riksdagens beslut om ändringar i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). Det infördes då krav på att samtliga kommuner ska ta fram och ajourhålla en vattentjänstplan. Planen ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses och vilka åtgärder som behöver vidtas för att upprätthålla funktionen i allmänna VA-anläggningar vid skyfall.

Planen bygger till stor del vidare på kommunens befintliga Vatten- och avloppsplan från 2021 men innehåller kompletteringar i enlighet med de nya bestämmelserna i LAV.

Bygg- och miljönämnden är positiv till framtagandet av vattentjänstplanen och har inga synpunkter på planförslaget.

Sala kommuns svar: Vi tackar för yttrandet.